

AZ ORSZÁGOS VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG
2011. MÁJUS 30-ÁN MEGTARTOTT ÜLÉSÉNEK
A JEGYZŐKÖNYVE

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Jó napot kívánok. Köszöntöm az Országos Választási Bizottság tagjait. Megállapítom, hogy a Választási Bizottság tagjai részéről 8-an vagyunk jelen, így az ülésünk határozatképes. Napirendi pontjaink a következők lennének: népszavazási kérdések megtárgyalása, illetve az egyes kérdések ütemezése, kisebbségi mandátum kiadása, és egyébek. Kérdezem, hogy van-e valakinek a napirenddel kapcsolatban észrevétele? Ha nincsen, kérem a napirend elfogadását. Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy 8 igen szavazattal a napirendet elfogadtuk.

Napirend

- I. Népszavazási kérdések és népi kezdeményezések elbírálása**
 - **döntés a május 21-éig beérkezett kezdeményezésekről**
 - **a 2011. május 21. után érkezett kezdeményezések tárgyalásának ütemezése**
- II. Döntés országos kisebbségi önkormányzati képviselői mandátum kiadásáról**
- III. Egyebek**

Napirend előtt az lenne a javaslatom és a kérésem, hogy Mádl Ferenc köztársasági elnök úr halálára figyelemmel tartsunk egyperces tiszteletadást. Nemcsak köztársasági elnök, hanem nekem az egyetemen tanárom is volt, azt hiszem, hogy emberi tisztességet és szakmaiságot lehetett tőle tanulni.

Tiszteletadás Mádl Ferenc emlékére.

Köszönöm. Ezután kezdenénk az érdemi ülésünket.

I. Népszavazási kérdések és népi kezdeményezések elbírálása

Az utóbbi időben meglehetősen sok népszavazási kérdés érkezett be, jelenleg a listán összesen 42 található. Az irodával egyeztetve ebből 8-at tűztem megtárgyalásra. A többi, viszonylag nagyszámú kérdésre az volt a javaslatom, hogy ezeket röviden tekintsük át, és ezt követően ütemezzük ezek tárgyalását, ezek hosszabb felkészülési időt igényelnek. Ezek a kérdések, ha jól tudom a múlt hét elején érkeztek be, ezeket érdemben most még nem tárgyalnánk. Azt hiszem, hogy ezzel remélhetőleg mindenki egyetért. Így is lett kitűzve a napirend, ezt elfogadtuk. Felkérem Jackli Tamás urat, hogy az első kérdést ismertesse.

- **döntés a május 21-éig beérkezett kezdeményezésekről**

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! Az első két kérdés olyan, amelyik a múlt ülésen már tárgyalásra került. Ezek közül az első kérdést magánszemély nyújtotta be. A kérdés a következőképpen hangzik.

- 1. „Akarja-e ön, hogy a magánnyugdíjpénztárak tagjai továbbra is szerezhessenek szolgálati időt a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerben?”**

Továbbra is megállapítható, hogy az aláírásgyűjtő ív a formai követelményeknek megfelel.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Az előző ülésen nem voltunk ennyien, mindenesetre legutóbb Borbély Andrea vállalta, hogy röviden ismerteti az álláspontját, vagy akár az ülésen elhangzottakat, hogy mindenki képből legyen az elmúlt ülésen történekről.

Dr. Borbély Andrea OVB tag

Tisztelt Bizottság! Én javasolnám ennek a népszavazási kérdésnek a hitelesítését. Megállapítható, hogy a kérdés maga nem ütközik az Alkotmány által rögzített tiltott tárgykörökbe, illetőleg a népszavazásról, népi kezdeményezésről szóló törvény 10. §-ában szereplő eseteket nem látom megalapozottnak, vagyis az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének én nem látom akadályát. A múltkori ülés alkalmából, két szempontból merült fel vita ennek a kérdésnek a tárgyalásában. Az egyik az egyértelműségi szempont volt, a másik pedig az, hogy gyakorlatilag egy olyan kérdésre, vagy tárgykörre irányul, amelyet 2012. január 1-jétől fogva már egy most elfogadott, de január 1-jétől hatályba lépő jogszabály szabályoz, illetőleg rendez. Egyértelműség szempontjából én nem látok benne kivetni valót, a kérdés egyértelmű, igennel vagy nemmel megválaszolható, illetőleg egyértelműen megállapítható az, hogy az Országgyűlést ebben a kérdésben terheli-e valamiféle döntési, vagy jogalkotási kötelezettség. Ilyen szempontból én egyértelműnek látom a kérdést. Korábbi alkotmánybíróági határozatok is rögzítik azt, hogy célszerűséget, praktikumot a népszavazási kérdések, illetőleg azoknak a hitelesítése során nem vizsgálhat az Országos Választási Bizottság. Egyedül azt vizsgálhatja, hogy a jogszabályoknak, az alkotmányok rendelkezéseinek maga a kérdésfeltevés megfelel-e. A kérdést a jelenleg aktuális állapot szerint tartozik vizsgálni. A jelenleg hatályos jogszabályok szerint a magánnyugdíj-pénztárak tagjai szerehetnek szolgálati időt a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerben. Ha pedig ezt az alapvetést, illetőleg ezt az alkotmánybíróági gyakorlatot veszem alapul, hogy gyakorlatilag csak a hatályos jogszabályok, a döntés pillanatában fennálló állapot szerint vizsgálhatja az OVB az adott kérdést, akkor én azt mondanám, hogy megfogalmazása, tartalma szempontjából egyértelműnek tekinthető, alkalmas arra, hogy az állampolgárok egyértelműen tudjanak válaszolni erre a kérdésre, nem ütközik semmiféle hatályos jogszabályi rendelkezésbe. Az pedig, hogy mi lesz 2012. január 1-jétől, tehát egy olyan jogszabály alapján, amely nem hatályos jelen pillanatban, a döntés pillanatában, mi nem tudjuk figyelembe venni. Én javaslom ennek a kérdésnek a hitelesítését.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen részben a tájékoztatást, részben az álláspont ismertetését. Való igaz, a legutóbbi ülésen ezek a szempontok hangzottak el, részben az, hogy változni fog a hatályos jogszabály, amit a kérdés érint, és a továbbra is kifejezés, amely a kérdésben van, az ebben a viszonylatban értelmezhető. Kérdezem, kinek van véleménye, esetleg más álláspontja az elhangzottakhoz képest? Ha nincsen, akkor felteszem szavazásra a kérdést. Köszönöm. Mivel nem hangzott el más javaslat, úgy tesszük fel a kérdést szavazásra, hogy kérdezem, ki támogatja a kérdés hitelesítését? Megállapítom, hogy 5:4 arányban a kérdést nem hitelesítettük. Viszont a másik oldalról kérdezem, hogy mi az indoklás? Ami egyáltalán problémaként felvetődött a kérdéssel kapcsolatban az előző ülésen, az az, hogy a változó jogi környezet miatt kérdéses az, hogy a kérdés pontosan mire irányul, és hogyan értelmezendő, vagy hogyan értelmezhető.

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

A továbbra is fogalom jogi szempontból túlságosan bizonytalan. Ha itt olyan megfogalmazás szerepelne, hogy milyen jogszabály, milyen hatálybalépéshez képest tartana fent egy

állapotot, akkor egyértelműségi probléma semmilyen formán nem lenne felvethető, legalábbis a magam nevében ezt tudom mondani a nem hitelesítés melletti érveként. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

A határozat indoklásában végül is az egyértelműségi probléma kerülne rögzítésre. Gondolom, ezzel mindenki egyetért, más ilyen jellegű dolog nem hangzott el. Köszönöm szépen. Nézzük a következő kérdést.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A következő kérdést szintén ugyanaz a magánszemély nyújtotta be, és szintén másodszor tárgyalja a testület. Az aláírásgyűjtő íven, ami a formai követelményeknek továbbra is megfelel, a következő kérdés szerepel.

2. *„Akarja-e ön, hogy az ún. Nyugdíjreform- és Adósságcsökkentő Alap vagyonát kizárólag nyugdíjcélú kifizetésekre, valamint a magánnyugdíjpénztárak által visszaigényelhető összegek kifizetésére lehessen felhasználni?”*

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Sasvári Róbert tagtársunk vállalt előkészítést. Ő e-mailen meg is küldte a véleményét. Kérdezem, hogy röviden óhajtja-e szóban is ismertetni.

Dr. Sasvári Róbert OVB elnökhelvettes

Elsősorban is egyetértek az Irodának a véleményével, hogy több kérdésből áll az előterjesztés, és ezért már aggályos az egyértelműsége. A feljegyzésemben pedig leírtam, hogy ezt az Nyugdíjreform- és Adósságcsökkentő Alapot a 2010. évi CLIV. törvény hozta be a köztudatba, amely a nevéből is következik, hogy nemcsak nyugdíjcélú kifizetésekre alkalmaznak. A másik, ami szintén egyértelműségi problémát jelentett számomra, az, hogy a második tagmondatban a magánnyugdíj-pénztárak által visszaigényelhető összegek jelentésére, bármennyire kutattam, nem találtam ilyen definíciót, hogy melyek lehetnek azok az összegek, amelyeket magánnyugdíj-pénztárak visszaigényelhetnek. A 2010. évi CLIV. törvény a pénztártagoknak a rendelkezéséről szól, ezt olvashattátok a feljegyzésemben. Szerintem, erre gondolhatott a kérdező, de egyébként a magánnyugdíj-pénztárak nem igényelhetnek vissza semmiféle összeget.

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

Csak röviden reflektálnék egy korábbi érve, ami az előző ülésen hangzott el e kérdéssel kapcsolatban. Akkor azt a kérdést boncolgattam, hogy vajon tekinthető-e kizárt tárgykörnek a kérdés érintettség kapcsán olyan értelemben, hogy ez a bizonyos alap, ez a költségvetési törvény, mint kizárt tárgykör sorsát osztaná. Annyiban pontosítanám a saját dilemmáimat, érveimet, hogy igaz ugyan az államháztartás központi alrendszerébe tartoznak az ilyen típusú pénzalapok, azonban azt gondolom, hogy az alkotmánybírói gyakorlat alapján a költségvetési törvényt szigorú értelemben kell használnunk, amennyiben kizárt tárgykörként jelöljük meg. Ilyen értelemben tehát, ha költségvetési vagy zárszámadási törvényt közvetlen módon nem érint a kérdés, akkor hitelesíthető, ha egyébként minden szempont adott.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Inkább arra irányult ez a megjegyzés, hogy az a kizáró ok, amelyet esetleg feltételezni lehetne, a Zoltán szerint nem áll fenn. Viszont az egyértelműség körében két indokunk is volt, ami elhangzott eddig, amelyekkel szemben nem hangzottak el érvek. Ha senki nem akar szólni, akkor szavaznánk. Mivel csak ilyen érvek hangzottak el, úgy tenném fel szavazásra a

kérdést, hogy ki az, aki amellet szavaz, hogy a kérdés hitelesítését az Országos Választási Bizottság megtagadja? Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy egyhangúlag szavaztunk, 9-en vagyunk, a határozatunk egyhangúlag született. Az indokok elhangzottak, ezeket a jegyzőkönyv rögzítette. Köszönöm szépen. Nézzük a következőt.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A harmadik kérdést dr. Huber Károly, a Felelős Társadalomért Alapítvány képviselőjében nyújtotta be. Az aláírásgyűjtő ív a formai követelményeknek megfelel, és azon a következő kérdés szerepel.

- 3. „Egyért-e Ön azzal, hogy az országgyűlési képviselők, valamint az európai parlamenti képviselők választásán a választójog 2012. január 1-jétől is magyarországi lakóhelyhez kötődjön?”*

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Azt hiszem, ehhez hasonló kérdést az elmúlt hónapokban már tárgyaltunk egy-két megfogalmazásban. Ennyiben a kérdés ismerős, még ha nyilván maga a konkrét megfogalmazás más is, mint az előzőek. Kérdezem, kinek van véleménye? Annyit mondanék előzetesen, hogy az elsődleges kérdés az, hogy a jelenleg hatályos alkotmányunk is rögzíti azt a kérdést, hogy az országgyűlési képviselők választásán, illetve egyáltalán egyes választási formákban kinek van választójoga. Ennyiben, ha erre konkrét népszavazási kérdés irányul, és törvényalkotási feladat merül fel ezzel kapcsolatban, akkor az egyértelműen maga a kérdés is alkotmánymódosításra irányul. Vonatkozó alkotmánybírói gyakorlat ebben a kérdésben egyértelmű, hogy ez nem megengedett tárgykör, még ha ez külön az Alkotmányban így nincs is rögzítve.

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

Köszönöm. Ismételen kitérnék egy korábbi ülésen elhangzott érvre, kérdésként merült fel, hogy vajon az OVB mostani döntése során figyelembe veheti-e a 2012. január 1-jén hatályos alkotmányos szabályozást. Itt arra kell utalni, hogy az alaptörvény, az új alkotmány, amely január 1-jén lép hatályba, ez egy érvényes, de még nem hatályos norma. Ez egyébként a lakóhelyre vonatkozóan nem tartalmaz szabályt, és a lehetőséget megnyitja, hogy ezt a törvényalkotó szabályozhatja, lakóhelyhez kötheti a választójog gyakorlását. A kiinduló kérdésre visszatérve, azt gondolom, hogy ez a jogtudományos rendszertani összefüggésben mindenképpen mondható, hogyha van egy érvényes norma, amely még nem lépett hatályba, de tudjuk a hatálybalépés pontos időpontját, akkor az alaptörvényi értelemben alkalmazható. A mi eljárásunkban, értelmezésünkben alkalmazásra kerülhet, legalább is az érvek ütköztetése szintjén. Azt gondolom, hogy vizsgálható az, hogy mi az alaptörvény tartalma, és csak ez vizsgálható, mert január 1-jétől tesszük fel ezt a kérdést, akkor a mostani alkotmányunk már nem lesz hatályos, amely egyébként tartalmazza a lakóhelyet, mint feltételt. A hatályos alkotmány alapján mondhatnánk azt, hogy burkolt alkotmánymódosításra irányul a kérdés, az alaptörvény alapján viszont nem mondhatjuk. Az valóban mondható egyébként, hogy az alaptörvény kizárt tárgyköröket ugyanakkor bővíti a választásra irányuló szabályok hatályát, nem burkolt alkotmánymódosítás, egyik értelemben, a másik értelemben az lehet, de mindezzel csak azt próbálom hangsúlyozni, azt gondolom, hogy az összefüggéseknek a kuszasága az azt jelenti, hogy az egyértelműséggel van leginkább probléma a kérdés kapcsán. Nem azt mondanám, hogy elsődlegesen alkotmánymódosításra irányul. Had utaljak még egy szempontra, azt nem igazán látom alkotmányosan indokolhatónak, hogy a jogalkotó európai parlamenti és országgyűlési választások esetében a lakóhelyet feltételként határozza meg, de nem mond semmit arról, hogy egyébként a települési választásokon ez feltétel-e vagy sem,

ilyen típusú különbségtétel a választójog egyenlőségét is sértheti, de az egyértelműséget jelölném meg egyértelműen az elutasítás indokaként.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen a hozzászólást. Én a legvégét nem értettem kristálytisztán, amiben segítenél nekünk, hogy az egyértelműségi problémát hol látod? Ott részben, hogy az egyik választásfajtát kivette a kérdésből maga a kérdésfeltevő, vagy a jelenleg hatályos és a mai hatályba lépő alkotmány problematikája, ezt az egyértelműségre vonatkozó részét nem értem, hogy arról mit gondolsz pontosan?

Dr. Pozsár-Szentmiklós Zoltán OVB tag

Köszönöm. Ezt valóban pontosítani kell. Legegyszerűbb végén fogom meg a kérdést. Azt nem tudjuk, hogy a jogalkotó óhajt-e lakóhelyhez kötni választójogot, ezt megteheti az alaptörvény alapján. Mivel nem tudjuk, hogy mi lesz a választójogi jogszabály mögött, azt sem tudjuk, hogy a kérdés ehhez képest milyen módon keletkeztet jogalkotási kötelezettséget. Erről az oldalról megfogható az egyértelműség kérdése.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Ez most már világosabb, de mindenesetre, hogyha úgy tekintjük, - elnézést, magamhoz ragadom a szót – hogy a már érvényes, de még nem hatályos új alaptörvényre is figyelemmel kellene lennünk, akkor lehet-e azt mondani, hogy az egyértelműség vizsgálata az megelőző más szempontokat, de ott viszont egyértelműen konkrét alkotmánymódosításra irányul a kérdés ebben az értelemben még inkább, mintha most a hatályos alkotmányt nézzük.

Dr. Litresits András OVB tag

A jelenleg hatályos alkotmányunk 70. § (4) bekezdése azt mondja, hogy a Magyar Köztársaság területén lakóhellyel rendelkező minden nagykorú magyar állampolgárt és az Európai Unió más tagállamának a Magyar Köztársaság területén lakóhellyel rendelkező nagykorú állampolgárát megilleti az a jog, hogy az európai parlamenti választáson választható és választó legyen. Szintén a 70. § hasonló szabályozást tartalmaz az országgyűlési képviselőválasztások körében. Én annyiban vitatkoznék Zoltánnal, hogy nekünk a hatályosság fogalmából kiindulva, hogy mit kell alkalmazni, és mit lehet, a jelenleg hatályos alkotmányt kell figyelembe venni. Az, hogy a kérelmező, a beadványozó esetleg gondol arra, mert ismeri az érvényes, de még nem hatályos új alaptörvényünknek a normaszövegét, amiben egyébként a Te elmondásod alapján nincs megkötés, azt gondolom ettől függetlenül elméleti szinten egy népszavazásnak az eredménye, most előre utalok az új népszavazási kezdeményezési törvénynek a javaslatára, az igenis egy jogalkotási kényszert létrehozhat a jogalkotó számára. Azért, mert nincs még szabályozva, attól még egy eredményes kötelező országos népszavazás következményeként lehet olyan tartalmú szabályozást alkotni, ahogy adott esetben egy kezdeményező szeretné. Mert nyilván az, hogy a jogalkotó még nem alkotta meg, az nem kizáró ok, de ebben a körben az az alapvető véleményem, hogy érvényes, de nem hatályos jogszabályt, a jelenleg hatályos 1989. évi III. törvényünk alapján alapvetően nem lehet érdemben figyelembe venni, lábjegyzetben talán meg lehet jegyezni. Ebből kiindulva, és a jelenleg hatályos 70. § alapján én nem látom ennyire problematikusnak ezt a kérdésfeltevést. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

A kérdésben kifejezetten az a dátum van benne, amely az alaptörvény hatálybalépésével megegyező dátum. Ettől fogva nem lehet azt mondani, hogy csak a jelenleg hatályos alkotmányt nézzük, és az új alaptörvényt nem. A kérdés egyértelműen arra irányul, amikor az

alaptörvény már hatályba lép. Szerintem ezt nem lehet megkerülni és nem tudjuk azt mondani, hogy nem nézzük, és nem vizsgáljuk az új alaptörvényt ebben a tekintetben.

Dr. Berta Zsolt OVI tag

Az alaptörvényre szeretném csak felhívni a figyelmet, hogy itt az szerepel a 8. cikkben, hogy „nem lehet országos népszavazást tartani az országgyűlési képviselők, helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint az európai parlamenti képviselők választásáról szóló törvények tartalmáról.” Ez január 1-jétől hatályos, de elképzelhető természetesen, hogy egy népszavazás előtte kerül sorra. Csak azért szólok, hogy amennyiben ez befolyásolja a vitát, akkor ezt is figyelembe lehessen venni.

Dr. Litresits András OVB tag

Csak röviden reagálnék Elnök Úrnak. Most elhangzott Berta Zsolttól is, hogy elméletileg lehet még egy eredményes népszavazás 2012. január első napja előtt, onnantól kezdve pedig, ha van egy elméletileg eredményes népszavazás, akkor az már választ ad a Zolinak a felvetésére is, hogy a jogalkotó még nem szabályozhatta. Nyilván egy eredményes népszavazás megköti bizonyos szempontból a jogalkotó kezét, hogy milyen módon kell szabályozni ezt a kérdést. A 8. cikk az alaptörvényből érvényes, de még mindig nem hatályos. Nem azt mondtam, hogy nem lehet abszolút figyelembe venni, de azért mégiscsak furcsa lenne május 30-án nem hatályos jogszabályra alapozni OVB határozatnak az indokolását. Jogelméleti, mert joggyakorlati szempontból értem, hogy van érvényes, meg majd lesz, de feltételezésekből nyilván van mindenkinek egy sejtése, és lehet tudni, hogy mi lesz a választójognak a sorsa, a szabályozása. De most kizárni, mert a jogalkotó még nem alkotta meg a sarkalatos törvényt, ez számomra több, mint furcsa. Köszönöm.

Dr. Bozsóki Éva OVB tag

Nekem az a véleményem, hogy ezt a kérdést nem szabad hitelesíteni, és én egy nagyon egyszerű indokot hoznék erre fel. Egyértelmű a kérdésből, hogy az új alkotmányra vonatkozik, amely jelen pillanatban még nem hatályos. Az Alkotmánybíróság gyakorlatát kellene megítélésem szerint a döntésünk meghozatalakor alkalmazni, és semmiképpen nem azt a január 1-jétől hatályba lévő alkotmányt, ami jelen pillanatban nem hatályos. Én úgy gondolom, hogy az Alkotmánybíróság ide vonatkozó gyakorlatát kellene itt a döntéshozatalakor elsősorban figyelembe vennünk.

Dr. Borbély Andrea OVB tag

Hivatkoznék egy 32/2007 AB határozatra, mely szerint az OVB az Alkotmány és a népszavazási törvény vonatkozó rendelkezéseire figyelemmel a döntéskor fennálló helyzetet alapul véve dönt a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő íve mintapéldányára hitelesítéséről, illetőleg annak megtagadásáról. A fennálló helyzetet kell vizsgálni. Jelenleg van egy hatályos alkotmányunk, lesz egy másik, ami majd hatályba lép 2012. január 1-jén, arra jelen pillanatban 2011. május 30-án érdemben hivatkozni nem lehet. Ha mi hitelesítjük ezt az aláírásgyűjtő ívet, és esetleg a jogorvoslati eljárásokba átcsúszunk, mint ahogy az András is utalt rá, 2012. január 1-jei utáni időszakba, akkor majd az Alkotmánybíróság vagy az, aki előtt éppen lesz ez a kezdeményezés, az majd dönt, de jelen pillanatban én azt mondanám, hogy hatályos jogszabályok alapján kell döntenünk, és jelenlegi hatályos alkotmányunk az, az, ami van, és nem az, ami január 1-jétől lesz.

Dr. Litresits András OVB tag

Szeretném felhívni a tagtársak figyelmét, amire utaltam, a kérdés gyakorlatilag a jelenleg hatályos 70. §-t kívánja fenntartani. Mint a kérdésben is benne van, 2012. január 1-jétől is,

most még egyszer a 70. §-t nem olvasom fel, jelenleg innentől kezdve, mivel az benne van 70. §-ban, nincs alkotmánymódosítási probléma sem szerintem. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Mivel elhangzottak támogató érvek, és ezért az alapszabályunk az ügyrendünk alapján úgy teszem szavazásra a kérdést, hogy aki a kérdés hitelesítését támogatja, kérem, hogy az szavazzon. Megállapítom, hogy 7:2 ellenében a kérdés hitelesítését az Országos Választási Bizottság megtagadta. Az érvek elhangzottak az ülésen, azt hiszem határozatot abból el tudjuk készíteni. Szerintem, amit a Pozsár Zoltán az elején mondott, aztán, amit az Éva is, ezek az érvek jönnek elő. Nézzük a 4-es kérdést.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A 4. kérdést magánszemély nyújtotta be. Az aláírásgyűjtő ív a formai követelményeknek megfelel, és azon a következő kérdés szerepel.

- 4. „Egyetért-e Ön azzal, hogy a már törvényesen megszerzett nyugdíjat, nyugdíjszerű járadékot visszamenőleg senkitől elvenni vagy csökkenteni ne lehessen?”*

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Kérdezem, kinek mi a hozzáállása a kérdéshez? Két szempontot vetnék fel, amelyet vitára szeretnék bocsátani. Az egyik, hogy a kérdésfeltevésével kapcsolatban, mint minden hasonló kérdéssel összefüggésben, fel lehet azt a kérdést vetni, hogy az részben megtévesztő, mert jelenleg is nagyjából ez a szabály érvényes az Alkotmány alapján, még ha ez így konkrétan kimondva nincs is. Hiszen jogbiztonság, és a szerzett jogok védelmének elve az levezethető az alkotmányból, illetve a jogbiztonság az konkrétan meg is van fogalmazva. A másik, hogy a kérdésben az is felvethető, hogyan lehetne ezt a gyakorlatba átültetni, az eddigiekhez képest ezt a szabályt konkrétan az alkotmányban kéne esetlegesen rögzíteni. Amennyiben igen, úgy ez alkotmánymódosításra irányul a kérdés. Nekem ez a két felvetésem lenne nevezetesen, és akkor ehhez, illetve egyéb szempontokhoz várnám a hozzászólásokat.

Dr. Sasvári Róbert OVB elnökhelyettes

Köszönöm. Már az első olvasatra, az tűnt rögtön a szemembe, hogy ez rendben van, ez a megszerzett nyugdíjak, és a nyugdíjszerű járadékot. Hogy mit érthet a kérdésfeltevő, hogy mi az a nyugdíjszerű járadék. Ennek a fogalma nincs meghatározva szerintem semmilyen jogszabályban.

Dr. Pozsár-Szentmiklós Zoltán OVB tag

Az egyértelműséget ott látom problémaként, hogy a nyugdíj, vagy a nyugdíjjogosultság a kérdés tartalma, ez egy lényeges szempont, és nem egyértelmű, hogy az indítványozó melyikre gondol. Nyilván ez vagy azt jelenti, hogy a pénzt vissza kell fizetni, vagy pedig azt, hogy valakinek a nyugdíjjogosultsága megszűnik, ezért a nyugdíja a korábbi az megmarad, de vissza kell mennie dolgozni, ami teljesen más személyi kört és tartalmat jelent.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Itt egyértelműségi problémák is felmerültek. Ha senkinek nem volt támogató észrevétele, akkor feltehetem szavazásra a kérdést. Úgy tesszük fel a kérdést, hogy ki az, aki a kérdés hitelesítésének a megtagadása mellett foglal állást az elhangzott érvek alapján? Egyhangú. Köszönöm szépen, és ezekből mit hagyjunk meg a tagtársak részéről egyértelműségi problémát, vagy mindegyiket hagyjuk? Az egyértelműségi kérdést.

Maradjunk ennél? Jó. Maradjunk ennél. Egyhangú ez is. Köszönjük szépen. Megállapítom, hogy egy tagtársunk távozott, így 8-an folytatjuk tovább az ülést. Nézzük a következőt.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

A következő kérdést magánszemély küldte be. Az aláírásgyűjtő ív álláspontunk szerint két formai hibát is tartalmaz. Egyrészt nem választott formát, tehát nem döntötte el az aláírásgyűjtő íven a kezdeményező, hogy népszavazást szeretne kezdeményezni, vagy népi kezdeményezéssel kíván élni, és az aláírásgyűjtő választópolgár helyén aláírta az aláírásgyűjtő ívet. Egyébként az aláírásgyűjtő ív a következő kérdést tartalmazza.

5. *„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés úgy módosítsa a jelenleg hatályos 1949. évi XX. törvényben kihirdetett Alkotmányt, hogy az alapján korlátozni lehessen a már megszerzett nyugdíjakból eredő jogosultságot?”*

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Mindenki láthatja az aláírásgyűjtő ívet, a kérdés formahibás. Van-e valakinek ellenvetése? Két súlyos hiba is van az íven, ami elutasítási indok. Nincsen ehhez észrevétele senkinek, ha jól látom. Felteszem a szavazásra, ki az, aki a kérdés hitelesítésének a megtagadása mellett dönt az elhangzott érv alapján? Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy egyhangúlag a kérdés hitelesítését megtagadtuk. Nézzük a következőt.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

A következő kérdést szintén ugyanaz a magánszemély nyújtotta be. Formailag az aláírásgyűjtő ívvel ugyanazok a problémák, tehát, hogy nem választott formát, illetve, hogy alá lett írva az aláírásgyűjtő személy helyén. A kérdés a következő az aláírásgyűjtő íven.

6. *„Egyetért-e Ön azzal, hogy az 1949. évi XX. törvényben kihirdetett Alkotmányt, az Országgyűlés hatályon kívül helyezze?”*

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

A kérdés szintén formahibás. Van-e valakinek más észrevétele, javaslata? Ha nincsen, akkor kérem, szavazzunk, aki a kérdés hitelesítésének az elutasítása, megtagadása mellett dönt. Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy egyhangúlag a kérdés hitelesítését megtagadtuk a formahiba miatt.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

A következő kérdést szintén ugyanaz a magánszemély nyújtotta be, az aláírásgyűjtő íven ugyanúgy nem választott formát, mint az előzőeken, és szintén aláírta az aláírásgyűjtő polgár helyén. Egyébként az aláírásgyűjtő ív a következő kérdést tartalmazza.

7. *„Egyetért-e Ön azzal, hogy az országgyűlési képviselők mentelmi joggal rendelkezzenek?”*

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Ez a kérdés is ugyanabban a formai hibában szenved, mint az előzőek. Feltehetem szavazásra? Úgy látom igen. Ki az, aki a kérdés hitelesítésének a megtagadása mellett dönt. Köszönöm. Megállapítom, hogy egyhangúlag így döntöttünk.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Az előző három kérdést feltevő magánszemély egy negyedik kérdést is beküldött, illetve aláírásgyűjtő ívet beküldött. Ugyanazokban a formai hibákban szenved, tehát nem választott formát, illetve aláírta az aláírásgyűjtő ívet, és az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepel.

8. *„Egyetért-e Ön azzal, hogy a képviselők visszahívhatók lehessenek úgy, hogy azt a képviselőt, aki egyéni választókerületből, vagy megyei listáról vagy kompenzációs listáról kapott szavazattal szerez mandátumot, ugyanezen körön belül nyilvántartott szavazók visszahívassák, amennyiben egy hónap alatt annyival több választópolgár követeli a visszahívását mint amennyi szavazat eredetileg a mandátumát eredményezte a megválasztásakor?”*

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Ez is formahibás. Szavazhatunk? Ki az, aki az elutasítás mellett dönt? Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy egyhangúlag a kérdés hitelesítését megtagadta az Országos Választási Bizottság. Ezzel a mai napi döntéseinket meghoztuk.

- a 2011. május 21. után érkezett kezdeményezések tárgyalásának ütemezése

Az lenne a kérésem, hogy ezt követően vegyük kézbe a táblázatot, amely a benyújtott kérdéseket tartalmazza, és azt tekintjük át. Az lenne a javaslatom, hogy legalább két ülést tartsunk ezen kérdések megvitatása tárgyában, mivel 34 kérdésünk maradt. Eljutottunk a 8-ig, és a 9-től nézhetjük majd a kérdéseket. A benyújtás személyi körére figyelemmel három részre bontható talán. Az egyik 10 darab a 18. kérdésig, és azt követően van még a 23-ig 5 kérdés. Így az pont, nagyjából jónak tűnik. Egy ülésen megtárgyalnánk a 23-ig bezárólag, és azt követően a következő ülésen pedig 24-től. Az lenne a kérésem, hogy most ki tud nyilatkozni arról, hogy melyik kérdést készíti elő. András a 11., 12. kérdést. Éva a 9., 10. kérdést, Miklós 13., 14., a 15. 16. Robié. 21-23 Pozsár Zoltán. Én vállalom a 19-20-ast. Végül is a 17. és 18. maradt, azt pedig az Ákosé. Erről tájékoztatjuk őt. Az lenne a kérésem, hogy menjünk tovább a 24-től kezdődően a 42-ig. 33-34. András; Andrea 35-38.; 24-től 26-ig Pozsár Zoltán; 29-től 31-ig ugyanaz az álláskereső szöveg, így Éva; 35-38. Andrea; 39-42 Miklós, és még a 17-es, így Ákosnak a 18-as marad; 27-28-at és 32-t én vállalom. Emlékeztetőül egy táblát csinálunk.

Dr. Berta Zsolt OVI munkatárs

Az lenne a kérésünk, hogy 14-én a keddi nap folyamán kapjuk meg az észrevételeket, hogy fel tudjuk dolgozni.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Jó, ha lehet, akkor 3 nappal előtte próbáljunk anyagot küldeni, hogyha valakinek telik az energiájából. Köszönjük. Nézzük a következő napirendet.

II. Döntés országos kisebbségi önkormányzati képviselői mandátum kiadásáról

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A következő napirendi pont egy országos kisebbségi mandátum kiadása. A Szerb Országos Önkormányzatban Dujmov Milán képviselő úr 2011. március 31-én lemondott mandátumáról. Erről az Országos Önkormányzat elnöke Alexov Lyubomír úr

április 29-én kelt levelében tájékoztatta Elnök Urat, illetve az Országos Választási Bizottságot. A lemondásról értesült a jelölő szervezet is, és ezért már április 19-én megtette javaslatát, a lemondott képviselő helyére megjelölte azt a személyt, akivel a mandátumot be kívánja tölteni. Rusz Borivoj, a Szegedi Szerbek elnöke, mint a jelölő szervezet vezetője, Mihli Péter Antonnak javasolja kiadni a mandátumot. Megkeresésünk alapján egyrészt a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala május 23-án tájékoztatta a Tisztelt Bizottságot az Országos Választási Iroda vezetőjének útján, hogy Mihli Péter Anton nem szerepel a választójoggal nem rendelkező nagykorú polgárok nyilvántartásában, így választójoggal rendelkezik. Ezzel egy időben május 19-én pedig Pomáz Város Önkormányzatának jegyzője is elküldte tájékoztatását, miszerint nevezett személy, tehát Mihli Péter Anton jelenleg is a Pomázi Szerb Kisebbségi Önkormányzat képviselője. Ezen kívül csatoltuk az LK nyomtatványoknak azt a lapját, amelyiken meg van jelölve Mihli Péter Anton, mint képviselő-jelölt, valamint az SZ lapját, melyen elfogadta a képviselőséget. A csatolt iratok alapján nem látjuk akadályát annak, hogy nevezett részére a mandátum a kiadásra kerüljön.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük a tájékoztatást. Lényegében mind a lemondással, mind a jelöléssel kapcsolatos anyagok teljes körűen rendelkezésre állnak, nincsen akadálya - mint ahogy látom -, annak, hogy Mihli Péter Anton úr részére a mandátumot kiadjuk a megüresedett helyére. Itt az anyagban szerepel egy határozat-tervezet, amely gyakorlatilag ezt tartalmazza. Van-e az elhangzottakkal kapcsolatban bárkinek észrevétele? Ha nem, akkor kérem, hogy az előterjesztést fogadjuk el. Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy egyhangúlag elfogadtuk az előterjesztést a mandátum kiadása tárgyában.

III. Egyebek

1. Hajdú-Bihar megye 6. OEVI vezetőjének tájékoztatása

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Az egyebekben három napirendi pont van. Az első egy tájékoztatás. A Hajdú-Bihar Megyei Püspökladányi Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Iroda vezetője tájékoztatta egyrészt az Országos Választási Bizottságot, másrészt az Irodát, hogy a május 13-án 16 óráig a külképviseleti névjegyzékbe nem kérte senki a felvételét. A Tisztelt Bizottság előtt is ismert, hogy június elején időközi országgyűlési választást tartanak. Ennek az a következménye, hogy nem lesz külképviseleti szavazás, s így a Tisztelt Bizottságnak sem kell a külképviseleti urnát majd bontania. Javasoljuk a tájékoztatás tudomásulvételét.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen, ezt tudomásul vettük.

2. A Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogok Országgyűlési Biztosának jelentése

Dr. Jackli Tamás OVI tag

A következő, amit szeretnék ismertetni, a Tisztelt Bizottsági Tagok részére elektronikus úton megküldtük a kisebbségi ombudsman jelentését, mely a 2011. évi területi és országos kisebbségi választásokra vonatkozik. Amennyiben a bizottság tagjai megismerték ezt a jelentést, és kívánnak hozzáfűzni, akkor erre megvan a lehetőség, egyébként az Ombudsman Úr jelentése nyilvános, és nemcsak az elküldött formában, hanem a honlapon is megtalálható.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. A beszámoló elküldésére az Ombudsman Úr ezt már felvetette, felszólalt az Országgyűlés ülésén is, a bizottsági ülésén is ott volt, én a magam részéről akkor rövid észrevételt tettem egy-két felvetésére, azt hiszem, hogy így mint bizottság nem kell erre, hogy külön reagáljunk, elég, ha megköszönjük azt, hogy ezt az anyagot megküldte. Amennyiben egyetértetek vele, egy köszönőlevéllel lezárjuk az ügyet, és tudomásul vettük a kérdést. Köszönöm szépen. Ezt úgy vettem, hogy igen.

3. A népszavazásról szóló törvényjavaslat szövegének véleményezése

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! Utolsó pontban javasoljuk, hogy foglalkozzon a Bizottság a Közigazgatási és Igazságügyi Miniszter törvényjavaslatával, méghozzá a népszavazás kezdeményezéséről szóló törvénytervezettel. Az ezzel kapcsolatos véleményeket Miniszter Úr 14 óráig várja, így a Tisztelt Országos Választási Bizottságnak is lehetősége van ezt most megtárgyalni, és amennyiben úgy ítéli meg, hogy véleményt kíván a javaslatához fűzni, akkor ezt még a mai nap folyamán megteheti.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönöm szépen. Nem tudom, mindenkinek volt-e ideje, energiája a kérdést áttekinteni, dr. Pószár-Szentmiklósy Zoltán jelezte, hogy neki lennének észrevételei a javaslattal kapcsolatban, azt szívesen meghallgatjuk, és azt követően röviden állást foglalnánk.

Dr. Pószár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

Szerintem öt témakörrel érdemes beszélni, igyekszem ezeket röviden exponálni. Első pontként azt a kérdést vetném fel, ami a népszavazásra javasolt kérdés benyújtására vonatkozik. Itt annyiban változna a szabályozás, elsősorban a komolytalan kezdeményezések kiszűrése céljából, hogy a szervező mellékeli 20 és 30 közötti választópolgár támogató aláírását. A szándék ezzel az, hogy egy kicsit erősítsen a kezdeményezés komolyságán. Amit én ezzel kapcsolatban észrevennék az az, hogy ez tulajdonképpen érdemi szűrőt nem jelent, mert mindenkinek van 20-30 ismerőse, aki ezt kész támogatni, ugyanakkor nagyon komoly adminisztratív korlátnak látom ezt az előírást, ugyanis azt is jelenti, hogy valamennyi aláírásnak, adatnak pontosnak kell lennie, hiba ebbe nem csúszhat, mert különben nem lehet benyújtani a kérdést. Be kell jelentkezni a biztosnál az adatnyilvántartásba, megint csak egy adminisztratív lépés. Azt gondolom, hogy ezek az előírások akadályt jelentenek, amik nem biztos, hogy összhangban vannak az alaptörvénnyel, s azt gondolom, hogy aránytalan nehezítést jelent az alapjog gyakorlására vonatkozóan, és nem jelent valódi szűrőt a komolytalan kérdések kiszűrésére.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Nem tudom, hogy így ebbe belemenjünk-e kérdésenként. Ténylegesen ez előttünk van, a kérdés, hogy mit várnak tőlünk. Természetesen élhetünk mi egy felvetéssel ilyen tekintetben, ha ezzel a bizottság többsége egyetért. Azt hiszem mindenki egyetért, hogy valamiféle szűrőt kellene alkalmazni. Többféle megoldás elképzelhető. Elképzelhető lenne egy szolgáltatási díj bevezetése, ügyvédkényszer bevezetése, mindegyikkel kapcsolatban vannak pro- és kontra érvek, nem biztos, hogy ebben az Országos Választási Bizottságnak kell letenni a garast. Mi röviden elmondhatjuk, hogy ezt ilyen szempontból aggályosnak látjuk, ez egy szakmai érv lehet.

Dr. Litresits András OVB tag

Jelenleg elektronikus úton is be lehet nyújtani a népszavazási kérdéseket, mellékelni kell az ÖM rendeletnek a mellékletét. Nyilván ezért szűkíti le személyes, vagy postai útra a beadást a törvényjavaslat. A 20 az, most lehet 10, de szerintem matematikának olyan különösebb értelme nincs, tehát azért, mert 10 fővel lehet egyesületet alapítani is. Én ezt annyira drasztikusnak nem látom, viszont egy szűrőnek annál inkább. Ha megnézzük a hozzánk került népszavazási kezdeményezéseket, lehet látni, hogy egy ember akár 10-15 kérdést is beadott, mert épp ráért, és rászánta az időt. Ha 10-20, vagy maximum 30 fő aláírását ehhez meg kell szerezni, ami nyilván neki időenergia, ezt gondolom, hogy az ő alkotmányos jogát nem korlátozza. Ha egy országos népszavazásról beszélünk, és tényleg komoly, akkor 30 fő kontra az ország sorsa, azt gondolom, hogy tényleg patikamérlegre tehető, tehát ez szerintem ilyen szempontból nem akadály. Én ezt nem látom problémának elméleti szempontból sem, gyakorlati szempontból pedig abszolút nem. Az én javaslatom egyébként az, hogy talán azt kellene rögzíteni a törvényben feketén-fehéren, hogy ez az eljárás illeték- és költségmentes, mert nekem a mai napig nagyon fáj a Legfelsőbb Bíróságnak az a gyakorlata, ami igazándiból az én magánvéleményem szerint két emberre visszavezethető, hogy az OVB határozatoknak a felülvizsgálata az már nem illetékmentes.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Megállapítom, hogy ebben nincs teljesen konszenzus közöttünk, nyilván azt üdvözljük, hogy valamiféle szűrő vezetésre kerül, de hogy ez milyen megoldással oldható meg, ebben még mi magunk sem vagyunk egységesek.

Dr. Pozsár-Szentmiklós Zoltán OVB tag

Másik szempont. Alapjog gyakorlásáról beszélünk. Az alapjognak pedig az egyik tartalma az, hogy benyújthatom a kérdést. Ha ehhez még már 20-30 másik állampolgár támogatása szükséges, az annyira abszurd, mintha arról beszélénk, hogy úgy tudom gyakorolni a gyülekezési jogomat, ha a bejelentést úgy tehetem meg a rendőrségen, hogy ahhoz még 20-30-an csatlakoznak. Ezért gondolom azt, hogy az alapjogot aránytalan mértékben korlátozza.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Visszakérdeznék. Mi lenne az a megoldás, ami szerinted nem korlátozná, de mégis szűrőt jelentene?

Dr. Pozsár-Szentmiklós Zoltán OVB tag

Erre nem kell válaszolnunk, merthogy az a feladat, hogy észrevételezzük azt, ami le van írva. Ha nem tudunk helyette kitalálni, az még nem ok arra, hogy ne írjuk le azt, amit alkotmányosan aggályosnak tartunk.

Dr. Berta Zsolt OVI munkatárs

Tisztelt Bizottság! Azt szeretném hozzátenni, hogy a véleményem szerint az aránytalanság az egy relatív dolog. Aki vállalja, hogy elindít egy ilyen kezdeményezést, annak már a kezdeti pillanatban tudatában kell lennie, hogy 200 ezer aláírást össze kell gyűjteni. Az arányosságot, azt gondolom, hogy ehhez szükséges mérni. Hogyha 200 ezer aláírást össze akar legalább gyűjteni, ahhoz képest 20 aláírás nem teljesen aránytalan. Álláspontunk szerint az aránytalanság itt ebben a kérdésben nem vethető fel, és – véleményünk szerint – valódi szűrőt tud majd jelenteni, hiszen azért 20 embert komolytalan kezdeményezésre összegyűjteni, én azt hiszem, hogy nem olyan egyszerű.

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

Köszönöm szépen. A következő pont a versengő kezdeményezéseknek a kérdése. Az előterjesztés próbálja kezelni azt a problémát, hogyha több hasonló kérdés kerül az OVB elé, akkor vajon az utóbb benyújtottakkal kell-e, mikor és milyen időtartamban foglalkozni. Ezt hangsúlyozni kell, hogy az Alkotmánybíróság is előírta azt követelményként, hogy ezt a fajta problémát valamilyen módon kezelni kell. En ott tennék észrevételt, ahol úgy fogalmaz a normaszöveg, hogy két kérdés abban az esetben tekinthető azonos tárgyúnak, ha azok akár részben azonos, vagy egymást kizáró kötelezettséget rónának az Országgyűlésre. Nem tudom, hogy sikerül-e esetleg követni a normaszöveget. Ezzel egy mondat a lényegesebből, tehát amikor részbeni azonosság, vagy egymást kizáró kötelezettség keletkezése miatt tenné lehetővé a normaszöveg azt, hogy mondjuk, ne kerüljön OVB napirendre egy hasonló tárgyú kérdés. Ezt hangsúlyoznám, hogy ez a részbeni azonosság, ez akár azt is jelentheti, hogy fogalmilag kizárja egymást két jogalkotási kötelezettség, akkor azokat nem lehet egyidejűleg népszavazásra feltenni, mert az Országgyűlés nem tudja azt eldönteni, hogy akkor melyiket döntse el.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Ha jól értem, akkor az az aggályod ezzel kapcsolatban, hogy ez a részbeni azonosság az túl tág. Valóban lehet olyan, hogy ez nem okoz problémát, de az is lehet, hogy az a részbeni azonosság problémássá teszi az egészet.

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

Ha a „részben” kifejezés kikerül a normaszövegből, akkor azt mondom, hogy van módja a jogalkalmazónak, az OVB-nek és a bírói szerveknek, hogy az azonosság tartalmát ügyről-ügyre megállapítsák.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Megadom a Zsoltnak is a szót, szerintem ez részben megfogalmazás, meg törvényszerkesztés kérdése, de az, hogy akár részben, az szerintem nem jelent feltétlen kizáró körülményt, nyilván erre lesz valamilyen szintű mérlegelés talán, mert az is biztos, hogy nem lehet azt sem előírni előírni önmagában véve, hogy csak teljesen azonos tárgyú legyen, hiszen azt meg nagyon ki lehetne kerülni, és vissza lehetne élni vele, de hallgassuk a Zsoltot.

Dr. Berta Zsolt OVI tag

Csak kérdezném, hogy az azonosság esetében ne legyen itt, viszont a kizárásnál ez a feltétel maradjon bent. Ez a javaslat lényege?

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

Ezt elfogadom. Az észrevételem is erre vonatkozott. A részben-nek a kivételét az azonos jogalkotási kötelezettségek tekintetében tartanám indokoltnak, a következő normaszöveg javaslatom lenne: „A két kérdés abban az esetben tekintendő azonos tárgyúnak, ha azok azonos, vagy akár részben egymást kizáró kötelezettséget rónak az Országgyűlésre.” A 3. észrevétel a kérdés hitelesítésével kapcsolatos. Itt egy új eljárási mozzanat kerülne be a normaszövegbe, mégpedig az, hogy az Országos Választási Iroda vezetője kap olyan hatáskört, amely alapján egyrészt formai követelmények nem teljesülése esetén mondhatja azt határozatban, hogy a kérdést elutasítja. Azt gondolom, hogy ezzel kapcsolatban fenntartásunk nem kell, hogy legyen, ez egy hatékony, és a formai szempontok alapján fennálló szűrő. Szintén elutasítható a kérdés, amennyiben az a népszavazás jogintézményének alkotmányos céljával nyilvánvalóan ellentétes lenne. Ez a megfogalmazás túl tág ahhoz, hogy pontosan tudjuk az OVI vezető milyen szempontok alapján mérlegeli azt, hogy egy kérdés összhangban

van-e a jogintézmény alkotmányos rendeltetésével. Itt valamiféle jogbiztonságra utaló módon gondolnám azt elvárni, hogy a normaszöveg az kellően megismerhető tartalmat hordozzon. A másik észrevételem ehhez kapcsolódóan pedig az, hogy ezzel a határozattal szemben jogorvoslat nincs, a lehetőség az az, hogy az OVB-hez a kérdés ismételten benyújtható, és akkor már a testület foglalkozik ezzel a kérdéssel. Részben az is felvethető, hogyha az OVB-hez a kérdés újonnan kerül ismételten azonos tartalommal, az OVB nem köteles azzal a kérdéssel foglalkozni, az OVI vezetőnek az érvei azok megalapozottak-e vagy sem, erről nem tudunk meg semmit, ami nem biztos, hogy megfelel mondjuk a jogorvoslatihoz való jog alkotmányos tartalmának. A másik pedig inkább technikai természetű észrevétel, úgy tűnik számomra a normaszövegből, hogy az OVB-nek nem kell vizsgálnia elvileg, hogy vajon összhangban van-e a kérdés a jogintézmény alkotmányos rendeltetésével. Itt valamiféle szöveg-koherenciát szívesen látnék, tehát az OVB nyilván foglalkozzon ezzel a szemponttal, ha van ilyen szempont – egyébként pontosabban megfogalmazva –, és a normaszöveg is utaljon rá, hogy az OVB milyen szempontok szerint vizsgálódik.

Dr. Berta Zsolt OVI tag

Az Alkotmánybíróság joggyakorlatában felfedezhető az az érvelés, ha jogintézmény alkotmányos rendeltetésével ellentétes valamelyik kérdés, akkor azokat a kérdéseket nem hitelesítette. Ebből indul ki ez a normaszöveg is. Tény, hogy ez annyira sok konkrétumot nem tartalmaz, de ez talán pont az alkotmányos rendeltetés funkciójából fakad. Azt gondolom, hogy nyilván az ország életében jelentősen befolyásoló kérdésekben lehet népszavazást tartani. Ez egy olyan mérlegelési jogkör, ami eddig is megvolt mind az OVB-nek, mind az Alkotmánybíróságnak. A másik két kérdés tekintetében én azt gondolom, hogy akceptálható az álláspont, azt megvizsgáljuk, hogyan lehetne a szöveget pontosabbá tenni.

Dr. Pozsár-Szentmiklós Zoltán OVB tag

A 4. észrevétel, az a jogorvoslat kérdése lenne. Itt annyiban új a tervezet, hogy a népszavazási kérdés hitelesítő döntéssel szemben a Kúriához lehet fordulni. Azt pedig érdemes rögzíteni, hogy mind a Kúria, mind pedig hatályos szabály szerinti Alkotmánybírósághoz történt telepítése a jogorvoslatnak az megfelel alkotmányos követelményeknek. Egy független bírói fórumról van szó mindkét esetben, tartalmi értelemben. Én azt vetném fel, és az talán izlés dolga, hogy arra figyelemmel, hogy a népszavazás az egy politikai alapjog, hiszen nagyon hangsúlyosak az alkotmányos érvek, ezért azt gondolom, hogy esetlegesen maradjon az Alkotmánybíróságnál a felülvizsgálatnak a jogköre. Utalnék még két apró szempontra. Nem ritka az, hogy alkotmánybírósági párhuzamos indokolás külön véleményt tartalmaz, olyan alkotmányos érveket, amelyek a későbbiekben irányadóak lesznek, jelzik mondjuk a jogértelmezés folyamatát, ilyenek a Kúria esetében értelemszerűen nincsenek, nem lesznek. A másik pedig az, hogy az Országgyűlés népszavazást elrendelő döntésével szemben továbbra is az Alkotmánybírósághoz lehetne fordulni. Azt gondolom, hogy koherensebb megoldás lenne, hogyha ezzel együtt a hitelesítés felülvizsgálata is Alkotmánybírósági hatáskör lenne.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Csak kérdezem, hogy ez a gondolkozás azért ment irányba, mert most már a bírósági hatáskörben érdemi döntést is lehet hozni, és az Alkotmánybírósághoz nem igazán szívesen telepítenének ilyen hatáskört a jogalkotók, vagy más is van e mögött.

Dr. Pozsár-Szentmiklós Zoltán OVB tag

Annyit hozzá tudok tenni, hogy nyilván az Alkotmánybíróságnak nem klasszikus funkciója egyes jogorvoslati ügyekben eljárni, de itt ez egy választás kérdése. Azt gondolom, hogy egy lehetőség maga a Kúria is, meg az Alkotmánybíróság is. Azt gondolom, hogy magához a

választási eljáráshoz, egészéhez jobban illik, hogyha ezt a bírósági szervek látják el a jogorvoslatokat, de nem gondolom, hogy akár a Kúrián fele annyira tudnák esetleg megítélni az alkotmányossági kérdéseket. Én azt gondolom, hogy bármelyik választás szakmailag alkalmas lehet, a törvénytervezetben ez szerepel. Az utolsó kérdéskör a helyi népszavazás ügye. Azt gondolom, hogy mindenképpen jó, hogy ebben a körben kerül szabályozásra a helyi népszavazás is. Fontos, hogy egységes keretben legyenek a szabályok megismerhetőek. Én néhány koherencia-zavarra utalnék esetleg. Egy kicsit zavaró az, hogy a helyi népszavazási kérdésekben teljes körűen szabályoz ez a törvénytervezet, míg a népszavazás, az országos, az megmarad kétszintűnek, amennyiben az alkotmány is tartalmaz nagyon fontos szabályokat. Nem biztos, hogy az a legjobb, hogy megismételjük az alkotmányos szabályokat a törvénytervezetben, de legalábbis a választópolgár számára segítheti az értelmezést. Amit kiemelnék, és kérem, hogy majd a szöveget közösen ellenőrizzük, hogy a területi szintű helyi népszavazás jogintézményéhez kapcsolódóan, ami analóg módon kerül szabályozásra, a települési szintű helyi népszavazáshoz képest úgy tűnik, hogy a jogorvoslat kérdése az nincs elvarrva a normaszövegben. Itt a rendszer logikájából adódóan ítéletábra jöhet szóba, de a normaszövegben ez talán most még nem szerepel. Azt hangsúlyoznám, hogy amennyiben elfogadunk az előzőek közül bizonyos szempontokat, észrevételeket, amelyek az országos népszavazás kapcsán előkerültek, akkor azokat nyilván érdemes a helyi népszavazás kapcsán is elfogadni, mert ez hasonló szabályozási tartalmat jelent. Köszönöm.

Dr. Berta Zsolt OVI tag

Igazából a másodikat azt értettem, de az első felvetés, hogy az Alkotmány rendelkezései kerüljenek be a tervezetbe?

Dr. Pozsár-Szentmiklósv Zoltán OVB tag

Lényegében igen, hogy az országos népszavazás kapcsán csonka a szabályozása a törvénytervezetnek, míg a helyi népszavazás kapcsán teljes körű. Az sem jó, ha megismételjük az alkotmányos szabályokat, de talán jobb megoldás annál, minthogy nem egy helyen szerepel. Uthalhatnék a jogalkotási törvényre, ami azt is mondja, hogy a szabályozás az lehetőleg legyen egységes.

Dr. Berta Zsolt OVI tag

Ehhez csak annyit szeretnék mondani, hogy az Ötv-ből ez kikerülne, ezért részletesebb a helyi népszavazás szabályozása.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Állást kellene foglalnunk mielőbb abban, hogy ezt hogyan csináljuk. Csináljuk azt, hogy leírjuk a listáját a felvetett kérdéseknek, ami a gondolkodásban segíthet még a jogalkotó számára, de anélkül, hogy az OVB valamely álláspont mellett elköteleződne.

Szabó Miklós OVB tag

Érdeklődéssel hallgattam ezeket a jogi érveket, és tetszenek is, de hiányolok belőle egy olyan problémát, amit már jeleztem jegyzőkönyvön kívül, hogy most sincs konkretizálva például az aláírásgyűjtés helyszínével kapcsolatban az, hogy munkahelyen lehet-e gyűjteni, vagy nem, illetve van egy tilalom, amely azt mondja, hogy munkahelyen nem lehet. Az eddigi tapasztalatok szerint ez az OVB-nek többször okozott komoly vitát. Ezt illene külön jelezni.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Amennyire én látom, itt azért a jogszabály finomodott, a mostani úgy szól, hogy nem lehet aláírást gyűjteni az aláírásgyűjtő és az aláíró munkahelyén, munkaidejében vagy

munkaviszonyban, illetőleg munkavégzésre irányuló más munkaviszonyból fakadó munkavégzés kötelezettsége teljesítése közben. Ezzel kísérelték meg ezt a helyére tenni szerintem. A jogalkotó úgy látom, hogy érzékelte a problémát, és erre megpróbált megoldást találni, annyiban, hogy azt a személyi kört próbálta behatárolni, hogy a tilalom kire terjedjen ki.

Dr. Litresits András OVB tag

Nem győzöm hangsúlyozni az utolsó szó jogán, hogy ebbe a feljegyzésbe kérném rögzíteni, hogy az eljárás legyen illeték és bármiféle költségmentes.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Annyit lehet, hogy megfontolásra javasoljuk, hogy – egyes vélemények szerint – az eljárásoknak illetékmentessé kellene válniuk a jogorvoslat keretében is. Köszönöm szépen, megtárgyaltuk, ilyen tartalmú levél megy az előterjesztőnek. A részvételt mindenkinek megköszönöm. Az Országos Választási Bizottság ülését bezárom. A jelen állás szerint június 17-e 9 óra, és várjuk az előterjesztéseket, feljegyzéseket. Köszönöm szépen.

kmf.

**dr. Bordás Vilmos s. k.
elnök**